

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

RPO-586099-VII-713/08/JZ

00-090 Warszawa   Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 24 kwietnia 2008 r.

Pan
gen. dr Jacek Pomiankiewicz
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
Warszawa

Ammonitiony Pana Dyrektora

Ostatnie wydarzenia, jakie miały miejsce w aresztach śledczych i zakładach karnych, w tym zgon obywatela Rumunii, Claudiu Crulica, który zmarł na skutek skrajnego wycieńczenia organizmu, po długotrwałej odmowie przyjmowania posiłków w czasie osadzenia w Areszcie Śledczym w Krakowie, wykazały, że wiedza o dramatycznych w skutkach wypadkach nadzwyczajnych dociera do Rzecznika Praw Obywatelskich poprzez środki masowego przekazu i ze znacznym opóźnieniem.

Sytuacja taka uniemożliwia Rzecznikowi właściwe i szybkie reagowanie na wypadki, w których istnieje prawdopodobieństwo naruszenia praw i wolności obywatelskich. Staje się to istotne również z tego względu, że począwszy od roku bieżącego Rzecznik Praw Obywatelskich podjął się pełnienia funkcji Krajowego Mechanizmu Prewencji. Polska zobowiązała się do jego wyznaczenia bądź utworzenia, w celu zapobiegania torturom na poziomie krajowym, ratyfikując Protokół fakultatywny do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r.

Dlatego na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) zwracam się do Pana Dyrektora z uprzejmą prośbą o systematyczne udostępnianie przez Centralny Zarząd Służby Więziennej informacji o niektórych wypadkach nadzwyczajnych, jakie miały

miejsce w poszczególnych jednostkach penitencjarnych na obszarze całego kraju. Mając na uwadze treść Instrukcji Nr 9/2003 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 29 grudnia 2003 r. w sprawie informowania o wypadkach nadzwyczajnych, proszę o systematyczne przekazywanie pocztą do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich - począwszy od maja 2008 r. i w sposób określony w załączniku Nr 1 do tej Instrukcji - informacji o następujących wypadkach nadzwyczajnych:

1. w trybie cotygodniowym:

- bunt,
- śmierć osadzonego lub innej osoby albo ciężkie uszkodzenie ciała na skutek działania funkcjonariusza, pracownika lub innej osoby albo psa służbowego,
- zbiorowe wystąpienie czynne lub bierne,
- samobójstwo funkcjonariusza, pracownika lub osadzonego,
- groźne zakłócenie bezpieczeństwa,
- zgwałcenie osadzonego,
- znęcanie się nad osadzonym, jeśli nie doszło do gwałtu,
- pobicie skutkujące ciężkie uszkodzenie ciała,
- zgon osadzonego z innych przyczyn, o którym mowa w § 5 ust.1 pkt 10 w/w Instrukcji,
- popełnienie przez funkcjonariusza lub pracownika czynu noszącego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu,
- choroba osadzonych na jednakową jednostkę chorobową, jeżeli choruje co najmniej 20 osób.

2. w trybie comiesięcznym:

- odmowa przyjmowania posiłków przez osadzonego,
- usiłowanie dokonania samobójstwa przez osadzonego.